

Miljødirektoratet
Postboks 5672, Torgarden
7485 Trondheim

Elverum, 30.04.18

Dette brevet sendes på vegne av: DNT Finnskogen og omegn, DNT Odal, Norges Turmarsjforbund, Syklistenes Landsforening, avd. Hamar, Naturvernforbundet i Hedmark, Glåmdal krets av Norges Speiderforbund, Hedmark Orienteringskrets, Norges Jeger- og Fiskerforbund Hedmark og Norsk Ornitologisk Forening, avd. Hedmark.

Innspill på Mangslid vindkraftverk i Torsby kommune

FNF-Hedmark har mottatt varsel om planer for vindkraftanlegget Mangslid i Torsby kommune i Värmland i Sverige. Planene omfatter 34 vindturbiner med en totalhøyde på 250 meter. Anlegget planlegges 6 kilometer fra grensen til Norge (Åsnes og Grue kommuner) og vil selvsagt påvirke områdene på norsk side av grensa. FNF-Hedmark har følgende kommentarer til vindkraftverket:

Landskap, friluftsliv og ferdsel

Et vindkraftverk på Mangslidberget vil bli en markert silhuett i et skogsområde som er synlig fra store deler av utredningsområdet. Dette er innlysende, da turbinene vil ha en totalhøyde på hele 250 meter over bakken. Området kjennetegnes av flere høyereliggende åsrygger med granskog og myrområder. Det går flere skogsbilveger i området, samt at Finnskogleden går rett på norsk side av grensa. Tiltaket vil påvirke opplevelsen fra flere områder, da det ikke finnes tekniske inngrep av sammenlignbar skala i området. På norsk side er det flere turmål og brukes av mange som tur- og friluftslivsområder. Områdene brukes også til jakt, fiske og bærplukking. Finnskogen er et stort sammenhengende, og relativt lite berørt skogsområde som ligger sentralt i Skandinavia. Det finnes ikke så mange slike områder igjen. Både på norsk og svensk side har det i mange år vært jobbet godt for å få fram regionens unike kulturhistorie, med innvandringen fra øst på 1600- og 17-tallet, og den spesielle kulturen og det spesielle bosettingsmønsteret som fulgte av det. Og det leder sammen til den statusen Finnskogen har i befolkningen i dag: På den ene siden et fantastisk fint skogsområde der stillheten og øvrige naturkvaliteter er vesentlige verdier, og på den andre siden et område spekket med rik kulturhistorie. Verken natur- eller kulturverdiene er forenelig med en slik utbygging som det foreslås i Mangslidberget.

forum for
natur og friluftsliv
Hedmark

FNF-Hedmark, Pb. 191, 2402 Elverum

hedmark@fnf-nett.no

Tlf. 99 58 93 27

Et vindkraftverk vil gi betydelige visuelle virkninger, siden anlegget vil være godt synlig i store deler av områdene rundt. Selv om bruksmulighetene ikke vil endres på norsk side, vil opplevelseskvaliteter forringes betydelig og gjøre området mindre attraktivt. Endringen i arealbruk, anleggelsen av tekniske installasjoner og de breie veiene et vindkraftverk medfører, vil forsterke innslaget av anlegg og infrastruktur, og dermed bidra til å svekke planområdets estetiske funksjon som landskap. Finnskogleden er Sør-Hedmarks mest kjente vandringsled, og den vil påvirkes sterkt negativt ved en evt. utbygging. Mange vil oppleve et vindkraftverk å være i strid med ledens symbolske betydning.

Rent teoretisk kan man fortsatt bruke området til vandring, jakt, fiske og bærplukking ved en eventuell utbygging, men opplevelsen blir sterkt redusert når landskapet endrer karakter. I tillegg blir det risiko for å treffes av iskast og deler fra turbinene, noe som ikke akkurat øker lysten til å ferdes i området. I søknaden dempes risikoen for å treffes av iskast ned, siden ny teknologi gjør at isen smelter før den legger seg på rotorbladene. Allikevel vil det bli sikkerhetssoner omkring turbinene som merkes og varslingssystemer for iskast. En friluftslivsutøver vil sannsynligvis føle seg utestengt fra anlegget på grunn av risikoen for iskast store deler av vinterhalvåret. Det blir også mye støy i området som mange søker seg til i dag for å oppleve stillhet. I «*retningslinjer for behandling av støy i arealplanleggingen*» kan man lese: «*stille områder forsvinner eller reduseres i omfang. Fravær av støy er en forutsetning for at friluftsliv- og rekreasjonsområder og kulturmiljøer skal ha full verdi*».

Det er liten tvil om at et vindkraftverk vil ha en forstyrrende effekt på dyre- og fuglelivet i området, både i en anleggsfase og driftsfase. Nye installasjoner i lufta vil alltid føre til økt risiko for kollisjoner med fugl. Flere undersøkelser har vist at arter som storfugl og orrfugl trekker unna og skyr områder som utsettes for mye ferdsel og forstyrrelser. Et vindkraftanlegg vil føre til begge deler, i tillegg til støy. Undersøkelser viser også en betydelig dødelighet blant ulike fuglearter, også de jaktbare, på grunn av kollisjoner med vindturbiner og særlig kraftledninger.

Et annet moment er at for de fleste jegere og fiskere er naturopplevelsen en viktig del av jakta og fisketuren, og for mange det viktigste. Vindturbiner, veger og kraftledninger forringer denne opplevelsen. På bakgrunn av disse betraktningene, mener FNF-Hedmark at området hvor utbyggingen er planlagt, blir svært redusert som jakt- og fiskeområde dersom utbyggingen realiseres.

Reiseliv og turistnæring

Finnskogen er tilnærmet uberørt av store naturinngrep og er helt unikt i særpreg og kulturhistorie. Turist- og reiselivsbedrifter selger Finnskogen som merkevare, særlig på grunn av områdets spennende natur og kultur. På hele Finnskogen finner man gamle kulturminner fra den skogfinske kulturen. Et vindkraftverk på Finnskogen vil svekke regionens felles identitet og bryter med reiselivssatsingen for opplevelse av natur og kultur i et skoglandskap.

Konklusjon

Vi mener global oppvarming er en stor trussel mot natur og mennesker, så det er behov for å øke produksjonen av fornybar energi for derigjennom å fase ut fossil energi, men dette vindkraftprosjektet med tilhørende kraftlinjer og annen infrastruktur medfører for store naturinngrep og konsekvenser for landskap/landskapsbildet og betydelige negative konsekvenser for viktige natur- og friluftslivsinteresser. En omfattende utbygging av vindkraftanlegg som planlegges her, vil innebære negative konsekvenser på biologisk mangfold og friluftsliv. Viktige områder for jakt, fiske og friluftsliv blir sterkt berørt. I tillegg bryter utbyggingen med reiselivssatsingen for opplevelse av natur og kultur på Finnskogen. FNF-Hedmark ønsker på bakgrunn av dette ingen vindkraftutbygging på Mangslidberget og fraråder utbygging.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Hedmark

Christian Dufseth

Fylkeskoordinator

FNF-Hedmark